

VOLBA VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Pravomoci veřejného ochránce

Veřejný ochránce práv v České republice působí k **ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí, vykonávajících státní správu**, pokud je takové jednání:

- v rozporu s právem,
- právu sice neodporuje, ale je jinak vadné či nesprávné, a tedy neodpovídá principům demokratického právního státu a principům dobré správy
- jsou-li tyto orgány nečinné

Ochránce je oprávněn zabývat se stížnostmi, které směřují proti činnosti např.:

- ministerstev a jiných správních úřadů s působností pro celé území České republiky a správních úřadů jim podléhajících,
- orgánů územní samosprávy (tj. obce a kraje), ale pouze při výkonu státní správy, nikoli tam kde rozhodují ve vlastní působnosti (samospráva)
- České národní banky, pokud působí jako správní úřad,
- Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- Policie České republiky s výjimkou vyšetřování, kdy působí v trestním řízení
- Armády České republiky a Hradní stráž,
- Vězeňské služby České republiky, aj.

Ochránce může vést nezávislá šetření, ale nemůže nahrazovat činnost orgánů státní správy a **nemůže rušit nebo měnit jejich rozhodnutí. Při zjištění pochybení však může od úřadů či institucí požadovat, aby zjednalý nápravu.** Ochránce může zahájit šetření i z vlastní iniciativy (např. na základě informací z médií).

Od roku 2006 vykonává **dohled nad dodržování práv osob omezených na svobodě.** V roce 2008 získal zvláštní oprávnění v oblasti státní správy soudnictví – právo navrhnout **zahájení kárných řízení proti předsedům a místopředsedům soudu** v případě, že porušují povinnosti spojené s výkonem jejich funkcí.

Schválením antidiskriminačního zákona v roce 2009 se ochránce stal **orgánem pomáhajícím obětem diskriminace.**

Uvedené zákonné vymezení působnosti **nedává ochránci právo vstupovat do soukromoprávních vztahů či sporů** (včetně sporů mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, i když jejich zaměstnavatelem je státní úřad). **Jedinou výjimkou jsou stížnosti na diskriminační jednání** – v těchto případech ochránce může zasahovat i v soukromoprávní sféře.

Ze zprávy VOP za 2. čtvrtletí roku 2010:

Počet vyřízených žádostí	
v působnosti	876
mimo působnost	647

Podněty	
vyřízeno	1 682
odloženo	110
objasněno a jiná pomoc	1 433

Struktura podnětů dle oblastí	
pozemkové právo a restituce	47
zdravotnictví a péče o zdraví	63
sociální zabezpečení	222
stavby a regionální rozvoj	115
daně poplatky a cla	25
ochrana životního prostředí	33
ochrana práv dětí, mládeže a rodiny	24
armáda, policie a vězeňství	70
věci cizinců	30
vnitřní správa	21
státní správa a soudnictví	67
doprava a spoje	54
státní trestání a ochrana dle par. 5 Obč.z.	37
správa na úseku zaměstnanosti a práce	15
dohled nad samosprávou, právo na informace	9
ostatní nezařazené dotazy	45
správa státního zastupitelství	0

PŘEDSTAVENÍ KANDIDÁTŮ

Nominováni Senátem

František Baynai (63 let)

Od roku 2005 je předsedou Židovské obce v Praze, kterou provizorně vedl od roku 2004. Pochází ze slovenské Levice, v roce 1965 odešel do Prahy, kde vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy. Po skončení studií pracoval v oblasti výpočetní techniky, nejprve jako programátor-analytik, později jako obchodník. Je předsedou dozorčí rady ve společnosti Matana a dále společníkem ve firmě Albico a v nakladatelství Epoque 1900. Nikdy nebyl členem žádné politické strany. Je ženatý, má dceru, manželka Alena Bányaiová je místopředsedkyní Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR.

Pavel Varvařovský (64 let)

Vystudoval Právnickou fakultu UK v Praze. V letech 1969 až 1984 pracoval jako právník v několika státních podnicích. V období 1985–1990 působil jako odborný asistent v Institutu pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně. V roce 1991 byl poradcem zmocněnce vlády pro otázky uprchlíků. V září 1992 byl jmenován soudcem Nejvyššího soudu. 29. března 1994 ho prezident Václav Havel jmenoval soudcem Ústavního soudu. V této funkci setrval po celé desetileté funkční období. Je autorem několika učebních textů pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků, externě přednáší právní problematiku na VUT v Brně, je členem vědecké rady Západočeské univerzity v Plzni. Je ženatý, má dvě dospělé děti.

Nominováni prezidentem

John Bok (64 let)

Narodil se v rodině československého válečného pilota ve Velké Británii Bedřicha Boka a Angličanky Florence Mary Spence, jež za války působila u britského letectva, křestní jméno dostal po anglickém dědečkovi. Podepsal Chartu 77. V 70. a 80. letech jej sledovala a perzekuovala Státní bezpečnost kvůli jeho politickým názorům, musel pracovat v dělnických profesích. V listopadu a prosinci 1989 vedl ochranku Václava Havla. Po Sametové revoluci tři roky pracoval v Úřadu pro ochranu ústavy a demokracie a FBIS. Je předsedou a zakladatelem *Spolku Šalamoun*, který založil roku 1994 se spisovatelkou Lenkou Procházkovou a který se angažuje v případech, kdy je podezření na chybné vyšetřování nebo rozhodování soudní moci. Byl též neplaceným členem Výboru proti mučení a jinému nelidskému zacházení při Radě vlády pro lidská práva a

neplaceným členem poradního sboru generálního ředitele Vězeňské služby ČR generála Kuly.

Václavem Klausem byl několikrát navržen jako jeden z prezidentských kandidátů na veřejného ochránce práv. Poprvé byl nominován v roce 2006, ale do této funkce byl hned v prvním kole volby na 6 let znovu zvolen Otakar Motejl. Pro Boka hlasovalo v tajné volbě 35 poslanců a byl tak druhý ze čtyř kandidátů. Podruhé jej prezident nominoval 24. června 2010. 9. července 2010 pro něj hlasovalo 6 poslanců a vypadl tak v prvním kole volby. Třetí nominaci podal prezident 24. srpna 2010.

V minulosti kandidoval do různých voleb na kandidátkách ODS, Pravý blok, Balbínova poetická strana a KDU-ČSL.

Jan Zahradník (61 let)

Po studiu na střední všeobecně vzdělávací škole v Českých Budějovicích absolvoval v roce 1972 Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze, obor učitelství matematiky a fyziky. V letech 1972–1992 působil jako středoškolský učitel na Gymnáziu Jana Valeriána Jirsíka (v období tzv. normalizace pojmenovaném jako Gymnázium Karla Šatala) v Českých Budějovicích, poté pokračoval až do roku 2000 v pedagogické dráze jako spolumajitel a ředitel soukromého Česko-anglického gymnázia. V roce 1989 spoluzakládal Občanské fórum středoškolských učitelů Jihočeského kraje. Od roku 1990 je zastupitelem Statutárního města České Budějovice. V roce 1992 vstoupil do Občanské demokratické strany (ODS), za kterou byl v letech 1994 - 1998 členem Rady města České Budějovice. V roce 2000 byl zvolen prvním hejtmanem Jihočeského kraje, v roce 2004 funkci obhájil na další čtyřleté funkční období. Od ledna 2009 pracuje na Katedře matematiky Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a je současně prorektorem této univerzity pro zahraniční vztahy. Je držitelem Velkého zlatého čestného odznaku s hvězdou za zásluhy o Republiku Rakousko, Zlatého čestného odznaku spolkové země Horní Rakousy a Zlatého komturského kříže za zásluhy o spolkovou zemi Dolní Rakousy.

Zdroje: www.ochrance.cz, www.ct24.cz, www.wikipedia.org